

מִכָּל טוֹבָא דְלַעֲיִלָא. כְּאִסְקוּפָא דָא דְאִתְמַלְיָא מִכָּל
טוֹבָא דְעֵלְמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב לִיִּי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ. תִּבְל
וְיֹשְׁבֵי בָהּ דָּא שָׂאֵר אֶרְעָאן.

דְּבַר אַחַר לִיִּי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ דָּא אֶרְעָא קְדִישָׁא עֲלָאָה
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְרַעֵי בָהּ. וּמְלוֹאָהָ אֲלִין
נְשַׁמְתְּהוֹן דְּצַדִּיקֵיִיא (ד"א ל"ג דְּבִלְחוֹן מְלִיִּין לֹה) אִתְמַלְיָא (ד"א
דְּאִתְמַלְיָא) מְנִיִּיהוּ מִחִלָּא דְעַמּוּדָא חַד דְּעֵלְמָא קְיִימָא
עֲלִיהָ. וְאִי תִימָא עַל חַד קְיִימָא.

תָּא חַזִּי, מַה כְּתִיב, (תהלים כד) כִּי הוּא עַל יָמִים יִסְדָּהָ.

השלמה מזהה שמטות (סימן מ"ז)

עַל יָמִים יִסְדָּהָ, אֲלִין חֲפִימִין דְּיִשְׂרָאֵל רַבְרַבִּיא דְיִסְדָּן
אוֹרֵיִיתָא וְחַכְמָתָא דְאִתְקַרִּיאת הַיָּם הַגָּדוֹל וְכֵן הוּא
אוֹמֵר (קִהְלֵת א') וְעַל נְהָרוֹת אֲלִין תְּלַמִּידֵיִיא דְאֵינוֹן רַבְרַבִּין
מִן נְהָרָא. וְכֵן הָרַב גָּדוֹל מִן הַתְּלַמִּידִים. וְאֵינוֹן מְחַדְדִין
אֶת הָרַב בְּקוּשִׁיּוֹתֵיהֶן. וְהוּא מְתַרְץ לֹון כָּל הַקּוּשִׁיּוֹת וְאֵינוֹ
מְתַרְשֵׁל. כְּמוֹ הַנְּהָרוֹת שְׁנַמְשְׁכִין לָיִם וְאֵינוֹ מְלָא שְׁנַאֲמַר
כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם. וְהִרְאִיָּה אֲמַרוּ אַחֲרֵי כֵן מִי
יַעֲלֶה בְּהַר יִי. כִּי אֵין מַעֲשֶׂה בְּלָא חַכְמָה. כִּי הַתְּלַמוּד
מִבִּיא לִיְדֵי מַעֲשֶׂה: (עד כאן מזהה שמטות)

כִּי הוּא. מֵאֵן הוּא. דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כְּמָא דְאִתְ
אֲמַר הוּא עֲשָׂנוּ. וְכְתִיב, (איוב כד) כִּי הוּא לְקַצוֹת הָאָרֶץ

יְבִיט.

עַל יָמִים יִסְדָּה וְעַל נְהֻרוֹת יִכּוֹנְנָה אֵלָיִן שְׁבַעַה עֲמוּדִים
 דְּקִיָּמָא (ארעא) עֲלֵייהוּ וּמְלִיִּין לָהּ. הִיא אֶתְמַלִּיִּיא
 מִנֵּיהוּ, הֵיךְ אֶתְמַלִּיִּיא מִנֵּיהוּ. בְּשַׁעְתָּא דְּאִסְגִּיָּאוּ זַכָּאִין
 בְּעֵלְמָא כְּדִין אֲרַעָא דָּא עֲבַדַּת פִּירִין וְאֶתְמַלִּיִּיא מִכְּלָא.
 וּבְשַׁעְתָּא דְּאִסְגִּיָּאוּ חֵיבִין בְּעֵלְמָא כְּדִין כְּתִיב, (איוב יד)
 אֲזָלוּ מִיָּם מִנִּי יָם וְנָהָר יִחַרְבּ וַיִּבֶשׁ. אֲזָלוּ מִיָּם
 מִנִּי יָם, דָּא אֲרַעָא קִדִּישָׁא דְּאִמְרִין דְּאֶשְׁתַּקִּיא מִשְׁקִיו
 עֲלָתָהּ. וְנָהָר יִחַרְבּ וַיִּבֶשׁ, הֵהוּא עֲמוּדָא חַד דְּקָאִים עֲלָהּ
 לְאֶתְנַהֲרָא מִנֵּיהּ. וְנָהָר יִחַרְבּ וַיִּבֶשׁ כִּמָּא דְּאֵתְ אִמְר (ישעיה
 נז) הַצְּדִיק אֲבַד.

וְאִמְר רַבִּי יְהוּדָה בְּהֵוָה זְמַנָּא דְּאֶתְאַבִּידוּ אַנּוּן חֵיבִין
 מִעֵלְמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (עציב) (נ"א אֶסְתַּבֵּל) אֶשְׁתַּדַּל
 עַל עֵלְמָא וְלֹא חֲמָא מֵאֵן (דְּקָאִים) דְּאִגִּין עוֹלָהּ. וְאִי תִימָא
 הָא נַח, דְּהָוָה לִיָּה לְאַגְנָא עַל (דְּרִיָּה) גְּרַמִּיָּה וְלֹאֲפַקָּא מִנֵּיהּ
 תּוֹלְדִין לְעֵלְמָא. הֵדָּא הוּא דְּכָתִיב כִּי אוֹתָךְ רָאִיתִי צְדִיק
 לְפָנַי בְּדוֹר הַזֶּה. בְּדוֹר הַזֶּה דִּיִּיקָא.

רַבִּי יוֹסִי (דף 10 ע"ב) אִמְר בְּדוֹר הַזֶּה דָּא שְׁבַחָא דִּילִיָּה דְּהָוָה
 בְּהֵוָה דָּרָא חֵיבָא וְאֶשְׁתַּכַּח כּוּלֵי הָאִי אִישׁ צְדִיק
 תְּמִים (ודאי וְלֹא בְּדָרָא דִּילִיָּה אֵלָּא) (ס"א וְדָא דִּי לִיָּה) וְאֶפִּילוּ בְּדָרָא
 דְּמִשָּׁה, אֲבָל לֹא הָוָה יְכִיל לְאַגְנָא עַל עֵלְמָא. בְּגִין דְּלֹא
 אֶשְׁתַּכַּחוּ עֲשָׂרָה בְּעֵלְמָא כִּמָּא דְּאֵתְ אִמְר, (בראשית יח) אוֹלֵי

יִמְצְאוּן שָׁם עֲשָׂרָה וְלֹא אֶשְׁתַּכְּחוּ תַּמָּן, אוֹף הָכֵא לֹא
 אֶשְׁתַּכְּחוּ עֲשָׂרָה. אֵלֵא הוּא וּתְלַת בְּנוֹי וְנוֹקְבֵייהוּ וְלֹא הוּוּ
 עֲשָׂרָה.

סְתָרֵי תוֹרָה (בְּזוֹהַר יֶשֶׁן נִמְצָא דה)

השלמה מההשמטות (סימן יב)

מֵה הַשִּׁיב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְנַח כְּשִׁיבָא מִן הַתִּיבָה וְרָאָה אֶת
 הָעוֹלָם חָרֵב וְהִתְחִיל לְבַכּוֹת לְפָנָיו וְאָמַר רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם
 נִקְרָאתָ רַחוּם הִיָּה לָךְ לְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתֶךָ וְכוּ'. הַשִּׁיב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וְאָמַר. רַעִיָא שְׁטִיָא, הַשְׁתָּא אֲמַרְתָּ דָא, לָמָּה לֹא אֲמַרְתָּ בְּשַׁעְתָּא
 דְאֲמַרְתָּ לָךְ, כִּי אוֹתָךְ רָאִיתִי צְדִיק לְפָנַי וְגו'. וְאַחַר כֵּן, הִנְנִי מְבִיא
 אֶת הַמַּבּוּל מִיָּם. וְאַחַר כֵּן, עָשָׂה לָךְ תִּיבַת עֲצֵי גּוֹפֵר. כָּל הָאִי
 אֶתְעַכְבִּית וְאֲמַרְתָּ לָךְ בְּגִין דְתַבְעֵי רַחֲמִין עַל עַלְמָא. וּמְכַדִּין
 שְׁמַעְתָּא דְתַשְׁתְּזִיב בְּתִיבּוּתָא לָא עָאֵל בְּלַבָּךְ לְמַבְעֵי רַחֲמִין עַל
 יִשׁוּבָא דְעַלְמָא וְעַבְדַת תִּיבּוּתָא וְאֶשְׁתְּזִיבַת וּכְעַן דְאֲתַאבִּיד עַלְמָא
 פְּתַחַת פּוּמָךְ לְמַלְלָא קְדָמִי בְעֵיִן וְתַחֲנוּנִים. כִּיּוֹן דְחָזָא נַח כֵּן, אֶקְרִיב
 קַרְבָּנִין וְעַלְוֹן דְכְּתִיב (בְּרַאשִׁית ח') וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכָּל
 הָעוֹף הַטְּהוֹר וְגו'.

אָמַר רַבֵּי יוֹחָנָן בַּא וְרָאָה מָה בֵּין צְדִיקִים שְׁהִיּוּ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל אַחַר
 נַח וּבֵין נַח, נַח לֹא הִגִּין עַל דּוֹרוֹ וְלֹא הִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם כְּאַבְרָהָם,
 דְכִיּוֹן דְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם (בְּרַאשִׁית י"ח) זַעֲקַת סְדוּם
 וְעַמּוּרָה כִּי רַבָּה מִיַּד וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר וְגו' וְהִרְבָּה תַּחֲנוּנִים לְפָנָי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד שֶׁשָּׂאֵל שְׂאֵם יִמְצָא עֲשָׂרָה צְדִיקִים שִׁיכְפֹּר
 לְכָל הַמָּקוֹם בְּעֵבֹרָם, וְחָשַׁב אַבְרָהָם שְׁהִיּוּ בְעֵיר עִם לוֹט וְאֶשְׁתּוּ
 וּבְנוֹתָיו עֲשָׂרָה צְדִיקִים וּלְפִיכֵן לֹא הִתְפַּלֵּל.

אָחַר כִּף בָּא מִשֶּׁה וְהִתְפַּלֵּל וְהִגִּין עַל דּוֹרוֹ כִּיּוֹן שָׁאֵמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא (שמות ל"ב) סָרוּ מִהָר מִן הַדֶּרֶךְ. מִיַּד עָמַד מִשֶּׁה בַּתְּפִלָּה וַיַּחַל
 מִשֶּׁה וַגּוֹ' עַד שְׁאַחֲזוּתוֹ חִלְחָלָה. רַבְּנָן אֲמַרִי, לֹא הִנִּיחַ מִשֶּׁה לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא עַד שֶׁנִּתְּן נַפְשׁוֹ עֲלֵיהֶם מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וּמִן הָעוֹלָם הַבָּא
 דְּכָתִיב (שם) וְאִם אֵין מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָה אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ אָמַר רַבִּי יוֹסִי
 מִהֲכָא (תהלים ק"ו) וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידֵם לוֹלֵא מִשֶּׁה בְּחִירוֹ עָמַד בַּפֶּרֶץ
 לְפָנָיו.

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, מָה רָאָה נַח שְׁלֵא בִיקֵשׁ רַחֲמִים עַל דּוֹרוֹ. אָמַר
 בְּלִבּוֹ אוּלַי לֹא אֲמַלֵּט דְּכָתִיב (בראשית ז') כִּי אוֹתָךְ רָאִיתִי צָדִיק
 לְפָנַי בְּדוֹר הַזֶּה כְּלוֹמַר לְפִי הַדּוֹר וּלְפִיכֶךָ לֹא בִיקֵשׁ רַחֲמִים עֲלֵיהֶם.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֶפִּילוּ (הכ"י) הַכִּיר הָוָה לִיָּה לְמַבְעֵי רַחֲמִין עַל עֲלָמָא
 בְּגִין דְּנִיחָא לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מָאן דִּיִּמַר טָבָא עַל בְּנוֹי. מִנָּא
 לָן מְגַדְעוֹן בְּרַ יוֹאֵשׁ דְּלֵא הָוָה זָכָא וְלֵא בְרַ זָכָא וּמְשׁוּם דְּאָמַר
 טִיבוּתָא עַל יִשְׂרָאֵל, אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (שופטים ו') לָךְ
 בְּכַחַךְ זֶה וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִדָּיָן. מָהוּ בְּכַחַךְ זֶה טִיבוּתָא
 דְּאִמְרַת עַל בְּנֵי. (ער כאן מזההשמות)

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאִיל לִיָּה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אַבּוּי, הָא תְּנִינָן
 בְּשַׁעְתָּא דְּעָלְמָא אַתְּמַלִּיא חוּבֵי בְּנֵי נְשָׂא וְדִינָא
 נְפִק, וּוִי לְהֵוָא זָכָא דְּאִשְׁתַּכַּח בְּעָלְמָא דְּאִיְהוּ אַתְּפִס
 בְּחוּבֵי דְּחִיבֵיא בְּקַדְמִיתָא. נַח אִיךְ אִשְׁתַּזִּיב דְּלֵא אַתְּפִס
 בְּחוּבֵיָּהוּ. אָמַר לִיָּה הָא אַתְּמַר דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא
 לְאַפְקָא מִנִּיהַ תּוֹלְדִין לְעָלְמָא מְגוֹ תִיבוּתָא. וְתוּ דְּהָא
 דִּינָא לֹא יִכְלָא לְשַׁלְטָאָה עֲלוּי בְּגִין דְּהוּא טָמִיר וְגִנִּיז
 בַּתְּבָה וְאַתְּכְסִיא מַעִינָא.

וְתָא תְּוִי, כְּתִיב, (צפניה ב) בִּקְשׁוּ צְדָק בִּקְשׁוּ עֲנוּה אוּלַי
 תִּסְתָּרוּ בְּיוֹם אַף יי. וְנַח בִּקְשׁ צְדָק וְעָאֵל בְּגוּוֹה

לְשִׁלְטָאָה וּלְקַטְרָגָא לִיה. הֲכֵא אֶתְרַמִּיז לְאַנּוּן קַדִּישִׁי
עַלְיוֹנִין לְמַנְדַּע בְּרוּא דְאַתּוּן קַדִּישִׁין עַלְאִין הַפּוּכָא
דְאַתּוּן כ"ב לְאַתְמַחִי לְאַנּוּן חֵיבִיָּא. וְעַל דָּא וַיִּמָּחוּ מִן
הָאָרֶץ פְּתִיב. בֵּא אֶתְהָ וְכֹל בֵּיתְךָ.

רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח (ישעיה סג) מוֹלִיךְ לִימִין מִשָּׁה זְרוּעַ תַּפְּאֲרָתוֹ
בוֹקַע מַיִם מִפְּנִיָּהֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם. (נ"א זרוע
תַּפְּאֲרָתוֹ) דָּא זְכוּתָא דְאַבְרָהָם דְּאִיהוּ יְמִינָא מִמִּשָּׁה.
תַּפְּאֲרָת דְּמִשָּׁה. וּבְגִין כֶּךָ בּוֹקַע מַיִם מִפְּנִיָּהֶם. דְּהָא
זְכוּתָא דְאַבְרָהָם בּוֹקַע מַיִם אִיהוּ. וְכֹל דָּא לְמָה לַעֲשׂוֹת
לוֹ שֵׁם עוֹלָם.

תָּא חֲזִי, מַה בֵּין מִשָּׁה לְשָׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא. בְּשַׁעֲתָא
דְּאָמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִשָּׁה (שמות לב) וְעַתָּה
הַנִּיחָה לִּי וְגו'. וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְךָ לְגוֹי גָּדוֹל וְגו'. מִיַּד אָמַר
מִשָּׁה וְכִי אֶשְׁבּוֹק דִּינְהוֹן דִּישְׂרָאֵל בְּגִינִי. הַשְׁתָּא יִימְרוּן
כָּל אַנּוּן בְּנֵי עֲלָמָא דְאַנָּא קַטְלִית לּוֹן לְיִשְׂרָאֵל. כְּמָה
דְּעַבַּד נח.

דְּכִיּוֹן דְּאָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּישׁוּיב לִיה
בְּתִיבּוּתָא (כְּמָה דְּאַתְמַר) דְּכְתִיב וְאֲנִי הִנְנִי מְבִיא אֶת
הַמְּבּוּל מִיַּם וְגו'. וְכְתִיב וּמַחִיתִי אֶת כָּל הַיְּקוּם אֲשֶׁר
עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה וְאֲנִי הִנְנִי מְקִים אֶת בְּרִיתִי וְגו'
וּבָאתָ אֶל הַתְּבֵה פִּיּוֹן דְּאָמַר לִיה דִּישְׁתְּזִיב הוּא וּבְנוֹי לָא
בְּעָא רַחֲמִין עַל עֲלָמָא וְאַתְּ אַבִּידוּ. וּבְגִין כֶּךָ אֶקְרוּן מִי
הַמְּבּוּל עַל שְׁמִיָּה כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, (ישעיה נד) כִּי מִי נח זֹאת
לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעַבּוֹר מִי נח.

אָמַר מֹשֶׁה הַשְּׁתָּא יִימְרוּן בְּנֵי עֲלָמָא דְאַנָּא קְטִילַת לוֹן
 בְּגִין דְּאָמַר לִי וְאַעֲשֶׂה אוֹתָךְ לְגוֹי גְּדוֹל. הַשְּׁתָּא
 טַב לִי דְּאִימוֹת וְלֹא יִשְׁתַּצוֹן יִשְׂרָאֵל. מִיַּד וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת
 פְּנֵי יי אֱלֹהֵיו. בַּעַא רַחֲמִין עַל־יֵהוּ וְאֶתְעַר רַחֲמֵי עַל
 עֲלָמָא.

וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק שִׁירוֹתָא דְּבַעַא רַחֲמֵי עַל־יֵהוּ מֵאֵי
 קָא־מַר. לָמָּה יי יַחֲרָה אַפְּךָ בְּעַמֶּךָ. וְכִי מָלָה דָּא
 אֵיךְ אָמַר לִיה מֹשֶׁה לָמָּה. וְהָא עֲבָדוּ כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת
 כְּמָא דְּאֵת אָמַר עֲשׂוּ לָהֶם עֲגָל מִסְכָּה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ
 אֱלֹה וְגו'. וּמֹשֶׁה אָמַר לָמָּה. אֱלָא הָכִי אוֹלִיפְנָא מֵאֵן
 דְּמַרְצָה לְאַחֲרָא לָא בַּעֵי לְמַעַבְדַּד הֵהוּא חוּבָא (דְּאִיְהוּ) רַב,
 אֱלָא יִזְעִיר לִיה קַמִּיה. וְלִבְתַּר יִסְגִּי לִיה קַמִּיה אַחֲרָא (ד"א
 ל"ג חֲיִיבָא) דְּכֹתִיב אַתֶּם חֲטָאתֶם חֲטָאתֶם חֲטָאתֶם גְּדוֹלָה.

וְלֹא שָׁבִיק לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַד דְּמָסַר גְּרַמִּיה
 לְמוֹתָא דְּכֹתִיב וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא חֲטָאתֶם וְאִם אֵין
 מְחַנֵּי נָא מִסְפָּרְךָ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְחִיל
 לוֹן דְּכֹתִיב וַיִּנָּחֶם יי עַל הָרָעָה וְגו'. וְנַח לָא עֲבַד כֵּן אֱלָא
 בַּעַא לְאַשְׁתַּזְבָּא וְשָׁבִיק כָּל עֲלָמָא.

וּבְכָל זְמַנָּא דְּדִינָא שְׂרִיא עַל עֲלָמָא, רוּחַ קוּדְשָׁא אָמַר
 וְוִי דְּלָא אֲשַׁתְּכַח כְּמֹשֶׁה דְּכֹתִיב (ישעיה ס"ג) וַיִּזְכּוּר (ימי

עולם משה עמו) (וגו) אִיה הַמַּעֲלָם מֵיָם וְגו'. דְּכֹתִיב (שמות יד)

וַיֹּאמֶר יי אֶל מֹשֶׁה מַה תַּצְעֵק אֵלַי. דְּהָא אִיהוּ בְּצִלּוֹתָא
 סָלִיק לִוְן מִן יַמָּא. וּבְגִין דְּשׁוּי גְרַמְיָה בְּצִלּוֹתָא עַל־יִיהוּ
 דִּישְׂרָאֵל בִּימָא. אִיקְרִי (על שְׁמִיחָה) הַמַּעֲלָם מַיִם. דְּאִיהוּ אֲסִיק
 לִוְן מִן יַמָּא.

אִיָּה הַשָּׁם בְּקֶרְבּוֹ אֶת רוּחַ קְדָשׁוֹ דָּא אִיהוּ מֹשֶׁה דְּאֲשַׁרִּי
(דף סח ע"א) שְׂכִינְתָא בִּינֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל. מוֹלִיכֶם
 בְּתַהֲמוֹת כֹּד אֲתַבְּקֵעוּ מִיָּא וְאֲזִלוּ בְּגוֹ תַּהוֹמֵי בִּיבְשִׁתָּא
 דְּגִלְדוּ מִיָּא (וכֵּלָא אֲתַמַּר עַל מֹשֶׁה). (נ"א) וְעַל דָּא אִיקְרִי מֹשֶׁה עֲמוֹ
 בְּגִין דְּאֲמַסֵּר גְרַמְיָה עַל יִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אַף עַל
 גַּב דְּזַכָּאָה הָוּה נֹחַ לָאו אִיהוּ כְּדָאִי (בְּגִין) דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא יִגִּין עַל עֲלָמָא בְּגִינֵיהּ.

תָּא חֲזִי, מֹשֶׁה לָּא תָּלַה מְלָה בְּזִכּוֹתֵיהּ אֶלָּא בְּזִכּוֹת אַבְהָן
 קְדָמָאִי. אַבְל נֹחַ לָא הָוּה לֵיהּ בְּמֵאן דִּיתְלִי בְּזִכּוֹתָא
 כְּמֹשֶׁה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק וְעַם כָּל דָּא כִּיּוֹן דְּאָמַר לֵיהּ
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְהִקְמַתִּי אֶת בְּרִיתִי אִתְךָ הָוּה לֵיהּ
 לְמַבְעֵי רַחֲמֵי עַל־יִיהוּ. וְקַרְבָּנָא דְּאִקְרִיב לְבַתֵּר, דִּיקְרִיב
 לֵיהּ מִן קְדָמַת דְּנָא דְּלָמָא יִשְׁכַּךְ רוּגְזָא מַעְלָמָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מַאי הָוּה לֵיהּ לְמַעַבְדַּ דְּהָא חֲיִיבֵי
 עֲלָמָא הָווּ מְרַגְיִזִין קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאִיהוּ
 יִקְרִיב קְרַבָּנָא. אֶלָּא וְדָאִי נֹחַ דְּחִיל עַל גְרַמְיָה הָוּה, בְּגִין
 דְּלָא יַעֲרַע בֵּיהּ מוֹתָא בְּגוֹ חֲיִיבֵי עֲלָמָא דְּהָוּה חֲמִי

עוֹבְדֵיהוֹן בִּישָׂא כָּל יוֹמָא, וְהֵיךְ מְרַגְזוֹן קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא כָּל יוֹמָא.

רַבִּי (אֶלְעָזָר פְּתַח) יִצְחָק אָמַר כָּל זְמַנָּא דְחֵיבֵי עֲלֵמָא
אֲסַגִּיאוּ, זַכָּאָה דְאִשְׁתַּכַּח בֵּינֵיהוּ הוּא אֲתַפֵּס
בְּקַדְמֵיתָא. דְכָתִיב, (יחזקאל ט) וּמִמְקַדְשֵׁי תַחֲלוּ. וְתַנִּינוּן אֵל
תְּקַרִי מִמְקַדְשֵׁי אֱלֹא מִמְקוּדְשֵׁי. וְנַח הֵיךְ שׁוֹזִיב לִיה
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּין כָּל אַנּוּן חֵיבֵיָא. אֱלֹא בְּגִין
דִּיפְקוֹן מַנִּיָּה תּוֹלְדִין בְּעֲלֵמָא דְהוּא צְדִיק כְּדָקָא יְאוּת.
וְתוּ דְאִיהוּ אֲתַרִי בְּהוּ כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא וְלֹא קְבִילוּ מַנִּיָּה,
וְקִיָּים בְּנַפְשֵׁיהָ קָרָא דְכָתִיב, (יחזקאל א) וְאֲתָה פִי
הַזֹּהֲרָתָ רָשָׁע וְגו'. וְכָתִיב וְאֲתָה אֶת נַפְשֶׁךָ הַצַּלְתָּ. מִכָּאֵן
כָּל מֵאן דְאֲזַהֵר לְחֵיבָא אֶף עַל גַּב דְלֹא קְבִיל מַנִּיָּה הוּא
שׁוֹזִיב לִיה לְגַרְמִיָּה וְהָהוּא חֵיבָא אֲתַפֵּס בְּחוּבִיָּה. וְעַד
כַּמָּה יִזְהַר לִיה עַד דִּימַחֵי לִיה הָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא.

רַבִּי יוֹסִי הוּוּה שְׂכִיחַ קַמִּיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן יוֹמָא חַד, אָמַר
לִיה מֵאֵי חַמָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשִׁיצָאָה כָּל חֵיִוֹת
בְּרָא וְעוֹף שְׁמִיָּא עֲמַהוֹן דְחֵיבֵיָא. אֵי בְּנֵי נְשָׂא חֲטָאֵן
בְּעִירֵי וְעוֹפֵי שְׁמִיָּא וּשְׂאָר בְּרִיָּין מַה חָטוּ. אָמַר לִיה בְּגִין
דְכָתִיב פִּי הַשְּׁחִית כָּל בֶּשֶׂר אֶת דְרָכּוֹ עַל הָאָרֶץ. כְּלָהוּ
הוּוּ מַחְבְּלֵי אֲרַחֲיָיָהוּ. שְׁבִקֵי זִינִיָּהוּ וְדַבְּקוּ בְּזִינָא אַחְרָא.
תָּא חֲזִי, אַנּוּן חֵיבֵי עֲלֵמָא גְרַמוּ הָכִי לְכָל בְּרִיָּין. וּבְעוֹן

(לְאִשְׁכָּחָא) לְאִפְכָּשָׁא עוֹבְדָא דְבְּרָאשִׁית. וְאֲנֹן גְּרָמוּ לְכָל
 בְּרִיין לְחַבְלָא אֲרַחֲיִיהוּ כְּמָה דְאֲנֹן מְחַבְלָן. אֲמַר קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֲתוֹן בְּעִיתוֹ (לְאִשְׁכָּחָא) לְאִפְכָּשָׁא עוֹבְדֵי יְדֵי, אֲנָא
 אֲשָׁלִים רְעוּתָא דְלִכּוֹן וּמְחִיתִי אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
 מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה. אֲהַדְרַר עֲלָמָא לְמֵיין כְּמָה דְהוּה
 בְּקַדְמִיתָא מֵיין בְּמֵיין וְהָא אֲתַמַּר. מִכָּאן וּלְהֵלָאָה אֲעַבִּיד
 בְּרִיין אַחֲרָנִין בְּעֲלָמָא כְּדָקָא יְאוּת:

וַיְבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי בָנָיו אִתּוֹ. רַבִּי חֵיִיא פִּתַּח
 וְאָמַר (יִרְמִיָּה כג) אִם יִסְתֵּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא
 אֲרֹאנוּ נְאֻם יי'. כְּמָה אֲנֹן בְּנֵי נִשָּׂא אֲטִימִין לְבָא סְתִימִין
 עֵינֵינָן דְלֹא מְשַׁגְּיחִין וְלֹא יִדְעִין בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיָּהוֹן דְכָתִיב
 בֵּיהּ הֲלֹא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ אֲנִי מִלֵּא. הֵיךְ בָּעוֹן בְּנֵי
 נִשָּׂא לְאִסְתַּתְרָא מְחוּבֵיִיהוּ וְאֲמַרִי מִי רוּאֲנוּ וּמִי יוֹדְעֵנוּ.
 וְכָתִיב, (ישעיה כט) וְהָיָה בְּמַחֲשָׁף מַעֲשֵׂיהֶם. לְאֵן יִתְטַמְּרוּן
 מִקְּמִיָּה.

לְמַלְכָּא דְבָנָה פְּלִטְרִין וְעַבְד תְּחוּת אֲרַעָא טְמִירִין
 פְּצִירִין. לְיוֹמִין מָרְדוּ בְּנֵי פְּלִטְרִין בְּמַלְכָּא
 אֲסַחַר (אֲצַעַר) עֲלֵיִיהוּ מַלְכָּא בְּגֵיִסוּי. מָה עֲבָדוּ עָאֵלוּ
 וְטְמִירוּ גְרַמֵיִיהוּ תְּחוּת נּוֹקְבֵי פְּסִירִין. אֲמַר מַלְכָּא אֲנָא
 עַבְדִּית לּוֹן וּמִקְמָאִי אֲתוֹן בָּעָאן לְאִתְטַמְּרָא, הֲדָא הוּא
 דְכָתִיב אִם יִסְתֵּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֲרֹאנוּ נְאֻם יי'.

אֲנִי הוּא דְעַבְדִּית נֹקְבֵי פְּסִירִין וְעַבְדִּית חֲשׂוֹכָא וְנִהוּרָא
וְאַתּוֹן אִיךָ יְכַלִּין לְאַתְּמָרָא קִמָּאִי.

תָּא חֲזִי, כִּד בַּר נָשׁ חָטִי קָמִי מָאֲרִיָּה וְאַמְשִׁיךְ גְּרַמִּיָּה
לְאַתְּפִסְיָא. קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֶבֶיד בֵּיהּ דִּינָא
בְּאַתְּגַלְיָא. וְכִד בַּר נָשׁ אֲדַכֵּי גְרַמִּיָּה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
בְּעֵי לְאַסְתָּרָא לִיָּה דְלָא יִתְחַזִּי בְּיוֹם אַף יִי. דְּוִדָּאִי אַבְעֵי
לִיָּה לְאַיִנֵּשׁ ^(דף סח ע"ב) דְּלָא יִתְחַזִּי קָמִי מְחַבְּלָא כִּד שְׂרִיא
עַל עַלְמָא דְלָא יִסְתַּפֵּל בֵּיהּ. דְּהָא כָּל אַנּוּן דִּיִּתְחַזִּין קָמִיָּה
אֵית לִיָּה רִשׁוּ לְחַבְּלָא.

וְהֵיִינוּ דְקָאֵמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן כָּל בַּר נָשׁ דְּעֵינִיָּה בִישָׂא,
עֵינָא דְמְחַבְּלָא שְׂרִיא עֲלוּי. וְאִיהוּ מְחַבְּלָא
דְּעַלְמָא אַקְרִי. וְלַבְעֵי לִיָּה לְאַיִנֵּשׁ לְאַסְתָּרָא מְנִיָּה וְלָא
לְאַתְּקַרְבָּא בַּהֲדִיָּה דְלָא יִתְזַק ^(קַמִּיָּה). וְאַסִּיר לְמַקְרַב בַּהֲדִיָּה
בְּאַתְּגַלְיָא. וּמְשׁוּם הָכִי מְאִישׁ רַע עֵין בְּעֵי לְאַסְתָּרָא
מְנִיָּה. מְקָמִי מְלֵאךְ הַמּוֹת עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה.

מַה פְּתִיב בְּבַלְעָם ^(בַּמְדַּבֵּר כּד) וּנְאָם הַגָּבֵר שְׁתֵּם הָעֵין.
דְּעֵינָא בִישָׂא הוּוּה לִיָּה וּבְכָל אַתְר דְּהוּוּה מְסַתַּפֵּל בֵּיהּ
הוּוּה אַמְשִׁיךְ עֲלִיָּה רוּחַ מְחַבְּלָא. וּבְגִין כֶּף הוּוּה בְּעֵי
לְאַסְתָּפִלָּא בְּהוּ בִישְׂרָאֵל בְּגִין דִּישְׂצִי בְּכָל אַתְר דְּעֵינִיָּה
הוּוּה מְסַתַּפֵּל. מַה פְּתִיב וַיִּשָּׂא בַלְעָם אֶת עֵינָיו דְּזַקִּיף
עֵינָא חַד וּמְאִיךְ עֵינָא חַד בְּגִין לְאַסְתָּפִלָּא בְּהוּ בִישְׂרָאֵל
בְּעֵינָא בִישָׂא.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב וַיֵּרָא אֶת יִשְׂרָאֵל שׁוֹכֵן לְשֶׁבֶט־יוֹ.
 וְחָמָא דְשְׂכִינְתָא חֲפִיא עֲלֵיהּ וּרְבִיעָא עֲלֵיהּ
 מִתְתַּקְנָא בְּתַרִּיסַר שְׁבֻטִין תְּחוּתָהּ וְלֹא יָכִיל לְשַׁלְּטָא
 עֲלֵיהּ עֵינֵיהּ. אָמַר אֵיךְ אֵיכּוֹל לְהוֹן דְּהָא רוּחַ קְדִישָׁא
 עֲלָא רְבִיעָא עֲלֵיהּ וְחֶפֶת לוֹן בְּגַדְפָּהָא. הֵדָא הוּא
 דְכְּתִיב פָּרַע שָׁכַב כַּאֲרִי, וּכְלָבִיא. מִי יִקְיָמְנוּ. מִי יִקְיָמְנוּ
 מִעֲלֵיהּ בְּגִין דִּיתְגַּלִּיין וְשַׁלְּטָא עֵינָא עֲלֵיהּ.

וְעַל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא לְחֲפִיא לְנַח לְאַסְתְּרָא
 מִעֵינָא דְלֹא יָכִיל רוּחַ מְסֻבָּא לְשַׁלְּטָא עֲלֵיהּ בְּגִין
 דְלֹא יִתְחַבֵּל וְהָא אֲתַמְר. וַיָּבֵא נַח כְּמָה דְאֲתַמְר
 לְאַסְתְּרָא מִעֵינָא. מִפְּנֵי מִי תַּמְבּוּל (דְּהָא) דְּמִיין דְּחָקוּ לֵיהּ.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי חָמָא מִלְּאַךְ הַמּוֹת דְּהוּא אֲתִי (ד"א ל"ג לְגַבִּיָּה)
 וּבְגִין כֶּךָ עָאֵל לְתִיבּוּתָא

וְאַסְתְּמַר בָּהּ תְּרִיסַר יְרַחִי (שְׁתָּא). וְאַמַּאי תְּרִיסַר יְרַחִין.
 פְּלִיגִי בָּהּ רַבִּי יִצְחָק וּרְבִי יְהוּדָה. חַד אָמַר י"ב
 יְרַחִין דְּכֶךָ אִיהוּ דִּינָא דְחִיבָּא. וְחַד אָמַר לְאַשְׁלָמָא
 צְדִיק (נ"א צְרִיךְ) דְּרַגִּין תְּרִיסַר וּשְׁאָר דְּרַגִּין דְּאֲתַחֲזִי לְאַפְקָא
 מִן תִּיבָּה.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר שְׁתָּא יְרַחִי אַנּוּן בְּמִיא וְשִׁיתָא יְרַחִי
 בְּאַשָׁא. וְהָא הָכָא מִיָּא הוּוּ אַמַּאי תְּרִיסַר יְרַחִי.
 אָמַר (לֵיהּ) רַבִּי יוֹסִי בְּתַרִּי דִּינִין דְּגִיָּהֶנּוּ אֲתַדְּנוּ בְּמִיא

וְאִשָּׁא. בְּמִיָּא דְּמִיִּין דְּנַחְתוּ עַל־יְהוּ מְלַעֲיָלָא הוּוּ צְנִינִין
 כְּתֻלְגָּא. בְּאִשָּׁא דְּמִיִּין דְּנַפְקִי מִתַּתָּא הוּוּ רְתִיחֹן כְּאִשָּׁא.
 וְעַל דָּא בְּדִינָא דְּגִיְהֵנָם אֲתַדְּנוּ בְּאִשָּׁא וּמִיָּיא (ובגין כך תריסר
 ירחי הוּוּ דְּאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר דִּינָא דְּחִיבִיבִיא בְּגִיְהֵנָם תְּרִיסַר יְרַחֵי הוּוּ וְהָא אֹקְמוּהָ. וְעַל דָּא כֹּל
 אַנּוּן חִיבִי עֲלֵמָא אֲתַדְּנוּ בְּתֵרִין דִּינִין אֲלִין בְּמִיָּא וְאִשָּׁא) עַד דְּאִשְׁתַּצִּיאוּ
 מִעֲלָמָא. וְנַח הוּוּ מְסַתֵּר בְּתִיבוֹתָא וְאֲתַכְּסִי מֵעִינָא
 וּמַחְבֵּלָא לָא קָרִיב לְגַבִּיָּה, וְתִיבוֹתָא אִיְהִי הוּוּ שְׁטִיָּא עַל
 אֲנִפֵּי מִיָּא כְּמָא דָּאֲתָּ אָמַר וַיִּשְׂאוּ אֶת הַתִּיבָה וַתָּרֶם מֵעַל
 הָאָרֶץ.

אַרְבַּעִים יוֹם לָקוּ. דְּכַתִּיב וַיְהִי הַמַּבּוּל אַרְבַּעִים יוֹם עַל
 הָאָרֶץ וְגו'. וְכֹל שְׂאֵר זִמְנָא אֲתַמְחוּן מִעֲלָמָא.
 הֵדָּא הוּוּ דְּכַתִּיב וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ. וְוִי לֹון לְאַנּוּן חִיבִיָּא
 דְּהָא לָא יְקוּמוּן לְאַחֵיָּא בְּעֲלָמָא לְמִיקָם בְּדִינָא הֵדָּא הוּוּ
 דְּכַתִּיב וַיִּמְחוּ כְּמָא דָּאֲתָּ אָמַר, (תהלים ט) שָׁמַם מַחִית לְעוֹלָם
 וָעַד. דְּאִפִּילוּ לְמִיקָם בְּדִינָא לָא יְקוּמוּן:
 וַיִּשְׂאוּ אֶת הַתִּבָּה וַתָּרֶם מֵעַל הָאָרֶץ. רַבִּי אֲבָא פְּתַח
 (תהלים נז) רוּמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדָךְ. וְוִי לֹון לְחִיבִיָּא דְּאַנּוּן חֲטָאן וּמַרְגִּיזִין לְמַאֲרִיְהוּן
 בְּכֹל יוֹמָא. וּבְחֻבִיָּהוּ דְּחִיִּין לָהּ לְשַׁכְּנִנְתָּא מַאֲרַעָא.
 וּגְרַמִּין דְּתַסְתַּלַּק מִעֲלָמָא. וּשְׁכִינְתָּא אֶקְרִי אֱלֹהִים. וְעַלָּה
 כְּתִיב רוּמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים.

תָּא חֲזִי, מַה פְּתִיב וַיִּשְׂאוּ אֶת הַתְּבָה דְדַחֲיִין לָהּ לְבַר.
 וְתָרַם מֵעַל הָאָרֶץ, דְּלֹא שְׂרִיָּא בְּעֵלְמָא וְאַסְתְּלֶקֶת
 מִנָּה. וְכֹד אֲסְתְּלֶקֶת מֵעֵלְמָא, הָא לִית מֵאן דִּישְׁגַּח
 בְּעֵלְמָא וְדִינָא שְׁלֵטָא ^(בְּדִינָא) כְּדִין עֵלּוּי. וְכֹד יִתְמַחֲוֹן חֵיִיבֵי
 עֵלְמָא וַיִּסְתְּלֶקֶן מִנִּיהָ ^(דְּעֵלְמָא), שְׂכִינְתָא אֶהְדֶּרֶת מְדוּרָה
 בְּעֵלְמָא.

אָמַר לִיה רַבִּי יִיסָא, אִי הָכִי הָא אַרְעָא דִּישְׂרָאֵל
 דְּאִתְמַחֲוֹן חֵיִיבֵי דְהוּוּ בְּהֵוּא זְמַנָּא אַמַּאי לֹא
 אֶהְדֶּרֶת שְׂכִינְתָא לְאַתְרָה כְּדַבְּקַדְמִיתָא. אָמַר לִיה בְּגִין
 דְּלֹא אֲשְׁתָּאֲרוּ בָּהּ שְׂאֵר זַכָּאֵי עֵלְמָא. אֶלָּא ^(אַבְל) בְּכָל אֲתַר
 דְּאִזְלוּ נַחְתַּת וְשׁוּיָאֵת ^(דף סט ע"א) מְדוּרָה עֲמַהוּן. וּמַה בְּאַרְעָא
 נּוֹכְרָאָה אֲחֶרָא לֹא אֲתַפְרָשָׂא מִנִּיהוּ, כָּל שְׁכֵן אִי
 אֲשְׁתָּאֲרוּ בְּאַרְעָא קְדִישָׂא.

וְהָא אֲתַמַּר. בְּכָל חוּבִין דְּחֵיִיבֵי עֵלְמָא דְדַחֲיִין לָהּ
 לְשְׂכִינְתָּא. חַד מִנִּיהוּ מֵאן דְּמַחְבֵּל אֲרַחֲיָה עַל
 אַרְעָא כְּדִאֲמַרְן. וּבְגִין כֶּף לֹא חָמִי אַנְפִּי שְׂכִינְתָּא וְלֹא
 עֵאל בְּפִלְטְרִין. וְעַל דָּא פְּתִיב בְּאַלִּין וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ
 אִתְמַחֲוֹן מִן כְּלָא.

תָּא חֲזִי, בְּהֵוּא זְמַנָּא דְזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְאַחֲיָאָה מִתִּיָּא, כָּל אַנּוּן מִתִּין דִּישְׁתַּכְּחוּן לְבַר
 בְּשְׂאֵר אַרְעִין נּוֹכְרָאִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִבְרָא לּוֹן

גּוֹפִיֵיהוּ ^(נ"א) יוֹקִים לֹון בְּגוֹפֵיֵיהוּ כְּדָקָא חֲזִי. דְּהָא גְרָמָא
 חַד דְּאַשְׁתָּאֵר בֵּיהּ בְּבַר נֶשׁ תַּחֲוֹת אַרְעָא הֵהוּא גְרָמָא
 יתְעַבִּיד כְּחֻמֵּירָא בְּעֵיסָה וְעֵלְיָה יבְנֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 כֹּל גּוֹפָא.

וְלֹא יְהִיב לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נִשְׁמַתִּין אֱלֹא בְּאַרְעָא
 דִּישְׂרָאֵל. דְּכֻתִּיב, ^(יחזקאל לז) הִנֵּה אֲנִי פּוֹתַח אֶת
 קְבֻרוֹתֵיכֶם וְהֵעֵלִיתִי אֶתְכֶם מִקְבְּרוֹתֵיכֶם עִמִּי וְהִבֵּאתִי
 אֶתְכֶם אֶל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל. דִּיתַגְלִגְלוֹן תַּחֲוֹת אַרְעָא.
 וּלְבַתֵּר מֵה פְתִיב וְנִתְתִּי רוּחִי בְכֶם וְחֵיִיתֶם וְגו'. דְּהָא
 בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל יִקְבְּלוֹן נִשְׁמַתִּין כֹּל ^(אבון) בְּנֵי עֲלָמָא. בַּר
 אֱלִין ^(דְרָא דְטוֹפְנָא) דְּאַסְתָּאבוּ וְסֵאִיבוּ אַרְעָא. בְּאֱלִין כְּתִיב
 וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ. מִן הָאָרֶץ דִּיִּיקָא. וְאַף עַל גַּב דְּאַקְשׁוּ
 וְאַפְלִיגוּ קְדַמָּאי עַל דָּא. וַיִּמְחוּ כְּמָא דְאַתְ דְּאַמַּר, ^(תהלים סט)
 יִמְחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים.

אֲמַר לִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדָאי לִית לֹון חוּלְקָא בְּעֲלָמָא
 דְּאַתִּי דְּכְתִיב וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ. וְכְתִיב לְעוֹלָם
 יִירָשׁוּ אָרֶץ. אֲבַל יְקוּמוֹן בְּדִין. וְעֵלְיָהוּ כְּתִיב, ^(דניאל יב)
 וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדַמַּת עֶפֶר יִקִּיצוּ אֱלֹה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאַלְהָה
 לְחַרְפוֹת וּלְדָרְאוֹן עוֹלָם. וּפְלוּגְתָא בְּהָא אֲבַל כֹּלָא כְּמָה
 דְּאוּקְמוּיָה חֲבַרְיָא:

וַיִּמַּח אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. רַבִּי אַבָּא

אָמַר (אֵת כָּל) לְאֶכְלָלָא כָּל אַנּוּן שְׁלִיטִין דְּשְׁלִטִין מִמֶּנּוּן עַל
 אֶרְעָא. וְדָא הוּא הֵיקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. דְּכִד עָבִיד
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּינָא בְּבִנֵי עֲלָמָא אֲעֵבֵר לְאַנּוּן
 שְׁלִיטִין דִּמִּמֶּנּוּן עַלִּייהוּ בְּקִדְמִיתָא וּלְבִתָּר לְאַנּוּן דִּיתְבִּי
 תַּחֲוֹת גְּדַפְיִיהוּ דְכְּתִיב (ישעיה בד) יִפְקוּד יְיָ עַל צְבָא הַמָּרוֹם
 בַּמָּרוֹם וּלְבִתָּר עַל מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל הָאֲדָמָה.

וְהִיךְ מִתְעַבְרָן קַמִּיהָ. אֶלָּא אֲעֵבֵר לוֹן בְּנוֹרָא דְדִלִיק
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דברים ד) כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכְלָה
 הוּא אֵל קָנָא. אֶשָׁא (הוא) דְּאֶכִּיל אֶשָׁא. הֵהוּא יִקּוּם
 דְּעַלִּייהוּ (נ"א מִעֵבֵר) בְּאֶשָׁא. וְאַנּוּן דִּיתְבִּי תַּחֲוֹתִייהוּ בְּמִיָּא.
 וּבְגִינֵי כֶּךָ וַיִּמַּח אֶת כָּל הֵיקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה.
 וּלְבִתָּר מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה עַד רֶמֶשׂ וְעַד עוֹף הַשָּׁמַיִם
 וַיִּמַּחוּ מִן הָאָרֶץ. כָּל אֲלִין דִּלְתַתָּא. וַיִּשְׁאַר אֶךְ נָח. אֶךְ
 לְמַעוּטֵי. דְּלָא אֶשְׁתָּאֲרוּ בְּעֲלָמָא בַּר נָח וַדְעַמִּיה
 בְּתִיבּוּתָא. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר חֲגִיר הוּא דְּאֶכִּישׁ לֵיהּ אַרְיָא
 וְהָא אוּקְמוּהָ:

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נָח וְאֶת כָּל הַחַיָּה וְאֶת כָּל הַבְּהֵמָה
 אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבָה. רַבִּי חִיָּיא פִּתַּח (משלי כב) עָרוֹם
 רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר. הָאִי קָרָא אֶתְמַר עַל נָח דְּעָאֵל
 לְתִיבּוּתָא וְאֶסְתַּתֵּר בָּהּ. וְעָאֵל לָגוּ תִיבּוּתָא בְּזִמְנָא דְּמִיָּיא
 דְּחִקּוּ לֵיהּ. וְהָא אֶתְמַר דְּעַד לָא עָאֵל לְתִיבּוּתָא חָמָא לֵיהּ

לְמַלְאֲךָ הַמּוֹת דְּאָזִיל בִּינֵייהוּ וְאַסְחָר לֹון. פִּיּוֹן דְּחָמָא
 לֵיהּ, עָאל לְתַבָּה וְאַסְתַּתֵּר בְּגִיָּה. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב עָרוּם
 רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר. רָאָה רָעָה דָּא מַלְאֲךָ הַמּוֹת וְנִסְתָּר
 מִקְמִיָּה הִדָּא הוּא דְכְּתִיב מִפְּנֵי מֵי הַמַּבּוּל.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר עָרוּם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר. (וְנִסְתָּר לֹא כְּתִיב),
 אֲהַדְרֵי עַל מַה דְּאִתְמַר בְּזִמְנָא דְּמוֹתָא שְׂרִיא
 בְּעֵלְמָא בַר נָשׁ חַפִּים יִסְתָּר וְלֹא יִקּוּם לְבַר וְלֹא יִתְחַזֵּי
 קַמִּי מִחֻבְלָא. בְּגִין דְּכִיּוֹן דְּאִתִּייהִיב לֵיהּ רְשׁוּ, יַחֲבִל כָּל
 אַנּוּן דִּישְׁתַּכְּחוּן קַמִּיָּה וְיַעֲבְרוּן קַמִּיָּה בְּאִתְגַּלְיָא. וְסוּפָא
 דְּקָרָא וּפְתָאִים עָבְרוּ וְנַעֲנְשׁוּ עָבְרִין קַמִּיָּה וְאִתְחַזֵּיין קַמִּיָּה
 וְנַעֲנְשׁוּ.

דְּבַר אַחַר עָבְרוּ, עָבְרוּ פְּקוּדָא (דָּא) (נ"א דְּמֵאֲרִיחוּן) וְנַעֲנְשׁוּ.
 דְּבַר אַחַר עָרוּם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר דָּא נָח. וּפְתָאִים
 עָבְרוּ וְנַעֲנְשׁוּ אֲלִין בְּנֵי דְרִיָּה. (וְנַעֲנְשׁוּ), פִּיּוֹן דְּאַסְתַּתֵּר
 וְאַשְׁתַּהֵי תַמָּן כָּל הַהוּא זִמְנָא. (דף טט ע"ב) לְבַתֵּר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
 אֶת נָח.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן (וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נָח) תָּא חֲזִי בְּשַׁעֲתָא דְּדִינָא
 אֲתַעֲבִיד לָא כְּתִיב בֵּיהּ זְכִירָה. פִּיּוֹן דְּאִתְעֵבִיד (בֵּיהּ)
 דִּינָא וְאִתְאַבִּידוּ חֲיִיבֵי עֵלְמָא, כְּדִין כְּתִיב בֵּיהּ זְכִירָה.
 דְּהָא כִּד דִּינָא שְׂרִיא בְּעֵלְמָא אִתְחַבְּרוּתָא לָא אֲשַׁתְּכַח.
 וּמִחֻבְלָא שְׂרִיא עַל עֵלְמָא. פִּיּוֹן דְּאִתְעֵבֵר דִּינָא וְאַשְׁתַּכִּיף

רוֹגְזָא, תָּב כֹּלָא לְאַתְרֵיהּ. וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב הָכָא וַיִּזְכֹּר
אֱלֹהִים אֶת נָח. דְּבִיה שְׂרָיָא זְכוּר. דְּנָח אִישׁ צַדִּיק פְּתִיב
בֵּיהּ.

כְּתִיב, (תהלים פט) אַתָּה מוֹשֵׁל בְּגֵאוֹת הַיָּם בְּשׂוֹא גְלוֹי
אַתָּה תִּשְׁבַּחֵם. בְּשַׁעֲתָא דִּימָא קָפִיץ בְּגַלְגּוּלֵי
וַתְּהוּמֵי סִלְקֵי וְנַחֲתֵי, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׂדֵר חַד חוּטָא
מִסְטָרָא דִּימִינָא וּמְשִׁיךְ גַּלְגּוּלֵי וְשַׁכִּיךְ זַעֲפִיָּה וְלִית מֵאן
דִּידַע לֵיהּ.

יּוֹנָה נָחַת לִימָא וְאוֹזְהֵמָן לֵיהּ תְּהוּא נוּנָא וּבִלְע לֵיהּ. הֵיךְ
לָא נִפְקַת נִשְׁמַתִּיה מִנִּיהּ וְלָא פִּרְחָא מִיַּד. אָלָא
בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׁלִיט בְּהוּא גְאוּתָא דִּימָא.
וְהוּא גְאוּתָא דִּימָא הוּא חַד חוּטָא דְשִׁמְאָלָא דְסִלְיָק לֵיהּ
לִימָא לְעֵילָא וּבִיה אֶסְתַּלַּק. וְאִי לָאו תְּהוּא חוּטָא דְמִטִּי
לֵיהּ מִסְטָרָא דִּימִינָא לָא סִלְקָא לְעַלְמִין. דְכַד (דְּכִיּוֹן)
דְּתְהוּא חוּטָא נַחֲתֵי לִימָא וַיִּמָּא אֶתְאַחִיד בְּהּ כְּדִין אֶתְעַרְיִן
גַּלְגּוּלֵי וְשִׁאָגָן לְמִטְרָה טְרַפָּא. עַד דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
אֶתִּיב לֵיהּ (לִין) לְאַחוּרָא וְתַבִּין לְאַתְרֵיהּ.

הָדָא הוּא דְכְּתִיב בְּשׂוֹא גְלוֹי אַתָּה תִּשְׁבַּחֵם. תִּשְׁבַּחֵם
לְאַנוּן גְּלִי יִמָּא. תִּשְׁבַּחֵם תְּתַבַּר לִוְן לְאַתְבָּא
לְאַתְרֵיהּ. דְּבַר אַחַר תִּשְׁבַּחֵם מִמֶּשׁ שְׁבַחָא הוּא לִוְן בְּגִין
דְּסִלְקִין בְּתִיאובְתָא לְמַחְמֵי. מִכָּאן כָּל מָאן דְּכִסְיָף

לְאַסְתָּפְלָא וּלְמַנְדַּע אַף עַל גַּב דְּלָא יִכִּיל (נ"א ולא יִהְיֶינָה לִיה
 שְׂבָחָא) שְׂבָחָא אִיהוּ דִּילִיהּ וְכִלָּא מְשַׁבְּחָן לִיהּ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה נַח כַּד הָוָה בְּתִיבָה דְחִיל הָוָה דְּלָא יִדְפֵּר
 לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלְמִין. וְכִיּוֹן דְּאַתְעֵבִיד
 דִּינָא וְאַתְעֵבְרוּ חַיִּיבֵי עֲלָמָא כְּדִין מַה כְּתִיב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
 אֶת נַח.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַרְתָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּדִינָא שְׂרִיא בְּעֵלְמָא
 לָא לִיבְעֵי לִיהּ לְאַיִנִּישׁ דִּיִּדְפֵּר שְׂמִיָּה לְעֵילָא (קמ"ה
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵלְמָא). דִּהָא אִי אֲדַכְּרָ שְׂמִיָּה יִדְכְּרוּן חוּבוּי
 (בְּלִדּוֹ) וַיִּיתוּן לְאַשְׁגָּחָא בֵּיהּ. מְנַלְן מְשׁוֹנְמִית, דִּהָהוּא יוֹמָא
 יוֹם טוֹב דְּרָאשׁ הַשָּׁנָה הָוָה וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִין
 עֲלָמָא. וְכַדִּין אָמַר לִיהּ אֱלִישַׁע (מַלְכִים ב ד) הֵישׁ לְדַבֵּר לָךְ
 אֶל הַמֶּלֶךְ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּכַדִּין אֶקְרִי מֶלֶךְ. מֶלֶךְ
 הַקְּדוֹשׁ מֶלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט. וְתֵאמֶר בְּתוֹךְ עַמֵּי אֲנָכִי יוֹשְׁבֵת.
 לָא בְּעֵינָא דִּיִּדְכְּרוּן לִי וַיִּשְׁגָּחוּן בִּי אֶלָּא בְּתוֹךְ עַמֵּי. מֵאן
 דְּעֵייל רִישִׁיָּה בֵּין עַמָּא (בְּלָא) לָא יִשְׁגָּחוּן עֲלִיהּ לְמִידָן לִיהּ
 לְבִישׁ. בְּגִינֵי כַךְ אָמַרְתָּא בְּתוֹךְ עַמֵּי.

תָּא חֲזִי, נַח בְּשַׁעְתָּא דְּרוּגְזָא שְׂרִיא בְּעֵלְמָא לָא אֲדַכְּרָ.
 כִּיּוֹן דְּדִינָא אֲתַעֲבֵר מַה כְּתִיב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח
 הַשֵּׁתָא אֲדַכְּרָ שְׂמִיָּה. דְּבַר אַחַר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח כְּמָה
 דְּאַתְ אָמַר וַאֲזַכֵּר אֶת בְּרִיתִי.

רַבִּי חֲזַקְיָה הָוּה אֲזִיל מִקְפּוֹטְקִיא לְלוּד. פָּגַע בֵּיהּ רַבִּי
 יִיסָא. אָמַר לִיהּ תּוּוּהֵנָּא עֲלֶךָ דְּאֵת בְּלַחֲוֹדְךָ. דְּהָא
 תַּנְיִנָן דְּלֹא יִפּוּק בַּר נָשׁ יַחֲידָאֵי בְּאַרְחָא. אָמַר לִיהּ רַבִּיא
 חַד אֲזִיל בְּהֵדָאֵי וְאִיהוּ אֲתִי אֲבַתְרָאֵי. אָמַר לִיהּ וְעַל דָּא
 תּוּוּהֵנָּא אֵיךְ אֲזִיל בְּהֵדְךָ מֵאֵן דְּלֹא תִשְׁתַּעֵי בֵּיהּ מְלִי
 דְּאוּרִייתָא. דְּהָא תַּנְיִנָן כָּל מֵאֵן דְּאֲזִיל בְּאַרְחָא וְלֹאוּ
 עִמֵּיהּ מְלִי דְּאוּרִייתָא אֶסְתַּכֵּן בְּנַפְשֵׁיהּ. אָמַר לִיהּ הֲכִי הוּא
 וְדָאֵי.

אֲדַהֲכִי מָטָא הֵהוּא רַבִּיא. אָמַר לִיהּ רַבִּי יִיסָא בְּרִי מֵאֵן
 אֲתָר אַנְתָּ. אָמַר לִיהּ מִקְרָתָא דְּלוּד וְשִׁמְעֵנָּא
 דְּהָאֵי בַּר נָשׁ חֲפִים אֲזִיל תַּמָּן וְזַמִּינָּא גְרַמָּאֵי לְפּוֹלְחָנֵיהּ
 וְלַמִּיהָךְ בְּהֵדִיהּ. אָמַר לִיהּ בְּרִי יַדְעַת מְלִי דְּאוּרִייתָא.
 אָמַר לִיהּ יַדְעֵנָּא דְּהָא אַבָּא הָוּה אוֹלִיף לִי בְּפֻרְשֵׁת
 קַרְבָּנוֹת וְאַרְכִּינָּא אוּדְנָאֵי לְמָאֵי דְּהוּוּ אָמַר עִם אַחֵי
 דְּאִיהוּ קְשִׁישָׁא מְנָאֵי. אָמַר לִיהּ רַבִּי יִיסָא בְּרִי אֵימָא לִי.
 פְּתַח וְאָמַר וַיְבִן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיְי וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה
 וּמִכָּל הָעוֹף הַטְּהוֹר וַיַּעַל עוֹלוֹת בַּמִּזְבֵּחַ. וַיְבִן נֹחַ
 מִזְבֵּחַ, דָּא אִיהוּ מִזְבֵּחַ דְּאַקְרִיב בֵּיהּ אָדָם קִדְמָאָה. נֹחַ (דף
 ע"א) אִמָּאֵי קָרִיב עוֹלָה. דְּהָא עוֹלָה לָּא סַלְקָא אֶלָּא בְּגִין
 הֶרְהוּרָא דְּלָבָא (דְּרַעוּתָא) וְנֹחַ בְּמָה חָב. אֶלָּא נֹחַ הֶרְהַר וְאָמַר
 הָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְזַר דִּינָּא עַל עַלְמָא דִּיתְחַרְבַּ,

דִּילְמָא בְּגִין דְּשׁוֹיב לִי כָּל זְכוּתָא פִּקֵּע לִי וְלֹא יִשְׁתַּאֲר
לִי זְכוּ בְּעֵלְמָא. מִיַּד וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה.

הַהוּא מִזְבֵּחַ דְּאַקְרִיב בֵּיהּ אָדָם הָרֵאשׁוֹן הוּא. אִי הָכִי
אַמַּאי וַיִּבֶן. אֲלֵא בְּגִין דְּחִיבֵי עֲלֵמָא גְרָמוּ דְּלֹא
קִיַּימָא בְּדוּכְתִּיהּ. פִּיּוֹן דְּאֵתָא נֹחַ כְּתִיב בֵּיהּ וַיִּבֶן. וַיַּעַל
עוֹלוֹת עֲלֵת כְּתִיב חֲדָא (הוּא). כְּתִיב, (ויקרא א) עוֹלָה הוּא
אִשָּׁה רִיחַ גִּיחַח לַיהוָה (לעולם עולה סֶלְקָא דְּכַר. אִי) עוֹלָה סֶלְקָא דְּכַר
וְלֹא סֶלְקָא נּוֹקְבָא דְּכְתִיב זָכָר תָּמִים יִקְרִיבוּ. אַמַּאי
כְּתִיב אִשָּׁה דְּהָא אִשׁ בְּעִי לְאַשְׁתַּכַּח תַּמּוֹן.

אַלֵּא אַף עַל גַּב דְּעוֹלָה אֶתְקָרִיב דְּכַר. וְלֹאֲתִרִיהּ
אֶתְקָרִיב. נּוֹקְבָא לֹא בְּעִיָּא לְאַתְפָּרְשָׁא מִנִּיהּ,
אַלֵּא בַּהּ אֶתְקָרִיב בְּגִין לְחַבְרָא דָּא בְּדָא. דְּסֶלְקָא נּוֹקְבָא
לְגַבֵּי דְּכוּרָא לְאַתְחַבְרָא כְּחֲדָא. וְאַף עַל גַּב דְּאִשָּׁה לְשׁוּם
אִישִׁים.

נֹחַ אֶצְטְרִיף לִיהּ לְמִקְרַב עוֹלָה. דְּאִיהּ בְּאַתֵּר דְּדְּכוּרָא.
עַבְד לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְאַתְחַבְרָא וְלֹאֲעֲלָאָה
בְּתִיבָהּ. וְעַל דָּא אֶקְרִיב עוֹלָה. עוֹלָה הוּא אִשָּׁה. אִשׁ ה'
דְּאַתְחַבֵּר (בַּה) שְׁמָאֲלֵא בְּנוֹקְבָא. דְּהָא (כַּל) נּוֹקְבָא מְסֻטָּרָא
דְּשְׁמָאֲלֵא קָא אֲתִיָּא וְדְּכוּרָא מְסֻטָּרָא דִּימִינָא
בְּאַתְדְּבִקוּתָא דָּא בְּדָא. וּבְגִין כֶּף אֶקְרִי נּוֹקְבָא אִשָּׁה.
אִשָּׁה קְטִירוּ דְּרַחֲמֵי דְּאֶחִיד בַּהּ שְׁמָאֲלֵא לְסֶלְקָא לָהּ

לְעֵילָא וּלְאַתְקֻשְׁרָא כְּחָדָא. וּבְגִין כֶּךָ (ד"א פְּתִיב) עוֹלָה
 הוּא אִשָּׁה. קְשִׁירוּ דְדַכְר וְנוֹקְבָא דָּא בְדָא:
 וַיֵּרַח יי אֶת רֵיחַ הַנִּיחֹחַ. וּכְתִיב אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ. אִשָּׁה
 הִכִּי שְׁמַעְנָא תַנְנָא וְאִשָּׁא מְחַבְרִין כְּחָדָא. דְּהָא
 לִית תַּנְנָא בְּלָא אִשָּׁא כְּמָה דְכְּתִיב (שְׁמוֹת ט) וְהָרַסְנִי עֵשֶׂן
 כְּלוּ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יי בָּאֵשׁ.

תָּא חֲזִי (נְשָׂא קְלוּ, קְלוּ) אִשׁ נִפְיָק מְלָגְיוּ וְאִיהוּ דְקַ. וְאַחֲד
 בְּמִלָּה אַחְרָא לְבַר דְּלָאוּ אִיהוּ דְקַ הִכִּי וְאַתְאַחֲדֵן דָּא
 בְּדָא וּכְדִין תַּנְנָא סְלָקָא. מְאִי טַעְמָא בְּגִין דְּאַתְאַחֲדֵן
 אִשָּׁא בְּמִלָּה דְרַגִּישׁ. וְסִימְנִיד חוּטְמָא דְנִפְיָק בֵּיהּ תַּנְנָא
 מְגוּ אִשָּׁא.

וְעַל דָּא כְּתִיב (דְּבָרִים ל) יִשְׁיִמוּ קְטוֹרֶה בְּאַפְּךָ. בְּגִין
 דְּאַהֲדַר אִשָּׁא לְאַתְרֵיהּ. וְחוּטְמָא (אַתְרֵיהּ) אַתְכְּנִישׁ
 בְּהֵוֹא רֵיחָא לְגוּ לְגוּ עַד דְּאַתְאַחֲדֵן כְּלָא וְתַב לְאַתְרֵיהּ.
 וְאַתְקְרִיב כְּלָא לְגוּ מְחֻשְׁבָּה וְאַתְעֵבִיד רַעוּתָא חָדָא. וּכְדִין
 רֵיחַ נִיחֹחַ. דְּנַח רוּגְזָא וְאַתְעֵבִיד נִיחָא.

דְּהָא תַּנְנָא אַתְכְּנִישׁ וְעֵייל וְקָמִיט בְּאִשָּׁא וְאִשָּׁא אַחֲד
 בְּתַנְנָא וְעֵיילִי תְרוּוִייהוּ לְגוּ לְגוּ עַד דְּנַח רוּגְזָא.
 וְכַד אַתְאַחֲדֵן (אַחֲדֵן) כְּלָא דָּא בְדָא וְנַח רוּגְזָא, כְּדִין הוּא
 נִיחָא, וְקְשִׁירוּ חַד וְאַתְקְרִי נִיחָא. נִיחָא דְרוּחָא חֲדוּתָא
 דְכְּלָא כְּחָדָא. נְהִירוּ דְבוּצִינִין נְהִירוּ דְאַנְפִּין. וּבְגִין כֶּךָ